

VÅR BERÄTTELSE OM ATT ADOPTERA ETT "SÄRSKILT BARN"

BAKGRUND

Vi adopterade en nästan 3-årig flicka. Hon hade enligt uppgifter från ursprungslandet bekymmer med en arm som inte låg rätt i armbågsleden. Operation skulle antagligen krävas i framtiden. Uppgifterna om armbågsleden visade sig stämma men enligt svensk läkare är operation inte aktuell inom närmsta åren, kanske aldrig. Eventuellt kan förslitningar komma att uppstå i leden med smärta som följd. I sådana fall behövs operation. Kontinuerlig kontroll kommer att göras hos läkare. Flickan har idag inga bekymmer att använda armen.

VARFÖR ETT BARN MED SÄRSKILDA BEHOV? FUNDERINGAR OCH FARHÅGOR.

När vi började prata om adoption tog vi först bara för givet att vi skulle adoptera ett så litet barn som möjligt. Alla runt omkring oss verkade också utgå från det. Även i diskussionen med utredaren pratade vi om hur mysigt det skulle vara med ett riktigt litet barn att ta hand om. Så vi ansökte om och fick medgivande på 0-12 månader. Redan från början var vi öppna för att ta emot ett barn med ett mindre, korrigerbart handikapp. Det kändes konstigt att utesluta ett barn bara för att det inte var helt kroppsligt felfritt.

I samband med att vi fick vårt medgivande fick vi syn på en lista över barn som sökte föräldrar på FFIA's hemsida. Sk "särskilda barn". Där fanns en flicka på 2 år och några månader. Hon hade ett mindre handikapp, en arm som inte låg rätt i armbågsleden och som troligtvis skulle kräva operation. Gång på gång kom vi tillbaka till hemsidan och varje gång tittade vi lite extra på just henne. Vi fastnade för hennes uttryck i ögonen, hon såg så bestämd och viljestark ut. Vi såg inför oss en liten människa med mycket vilja att leva och att leva ett bra liv. Skulle vi vara dom som skulle få ge henne chansen?

Ganska fort började vi prata om att ansöka om att adoptera just henne. Tanken var svindlande! Det var främst hennes ålder som vi var oroliga för. Hon var ju inte den lilla bebis som vi hade drömt om, utan skulle väl kunna vara närmare 3 år innan hemkomst! Många frågor virvlade runt – skulle vi ångra oss om vi inte ansökte om en bebis nu när vi hade chansen? Hur tar man hand om en okänd 3-åring när man inte pratar samma språk? Hur betar sig en 3-åring som varit på barnhem hela sitt liv? Skulle det vara svårare att älska ett äldre barn? Tänk om hon aldrig hade lärt sig knyta an till någon annan människa? Skulle vi klara av att bli hennes föräldrar? Hennes eventuella handikapp funderade vi inte särskilt mycket på. Vi tänkte att det faktiskt finns människor med bara en arm som klarar av livet utmärkt, om besvären skulle visa sig *så* illa. Och skulle det behövas fler operationer så finns det ju god läkarvård i Sverige.

Vi kunde inte sluta tänka på henne och började drömma om henne som vårt barn - trots alla undringar och farhågor! Och trots att hon inte var en bebis. Så var det bara. Helt tvärtemot våra inledande adoptionsplaner! Medgivandet kunde vi ju ändra och om det skulle adopteras någon bebis så fick det ske någon annan gång. Som tur var så var så fick vi också möjligheten att ansöka om henne!

SVAR PÅ FRÅGOR OCH FUNDERINGAR. STÖD/INFORMATION/ FÖRBEREDELSE

Vi läste mycket innan om adoption och anknytning – både om adoption av äldre och yngre barn. Det hjälpte till när vi "vågade" att adoptera ett lite äldre barn. En av oss hade arbetat en tid med barn med svåra handikapp. Detta påverkade nog synen på att handikapp, särskilt mindre och korrigerbara, inte blev så dramatisk. En nära släktings obotliga optimism över barns förmåga att läka och ta igen spelade också roll. Ibland undrade vi om vi var naiva och

inte riktigt kloka som gick efter känslan som ett foto av ett okänt barn framkallade. Det var ju trots allt ”bara” ett foto. Så det mest avgörande var nog att vi vågade följa våra hjärtan.

Angående flickans arm, kontaktade vi läkare på ett universitetssjukhus i närheten. Detta var mest av formella skäl. Där fick vi ett positivt bemötande och ett löfte om undersökning efter barnet kommit till Sverige.

HUR GICK DET SEN?

Det har gått helt fantastisk bra! Vi njuter idag, drygt ett år senare efter hemkomst, av att vara en familj. Det känns självklart att det är vårt barn och att vi är hennes föräldrar. Anknypningen har fungerat från första stund – det hade vi aldrig kunnat föreställa oss innan. Men vid överlämnandet bara backade hon in i mammas famn och har sedan stannat kvar där, bildligt talat! Efter det är det som hon har förstått att vi 3 hör ihop. Vi tänker att hon kanske har haft det förhållandevis bra på barnhemmet eftersom hon är en så harmonisk tjej med så stor förmåga att både ge och få kärlek, fantasi och lekförmåga. Hon har för det mesta ett soligt humör och älskar att gosa med mamma och pappa. Hon tar för sig av livet och har verkligen en stark vilja, precis som vi trodde oss ana i hennes blick från början! Naturligtvis har vi upplevt jobbiga stunder också. Vid några tillfällen, särskilt i början, har hon blivit väldigt ledsen och uppriven. Det enda som har hjälpt då har varit att vi hållit henne länge i famnen, tills hon lugnat sig igen. Det har varit väldigt påfrestande då att inte veta varför hon har blivit så ledsen. Annars har allt praktiskt fungerat otroligt väl – sömn, mat, toalett mm. Vi hade aldrig vågat hoppas på att hon skulle vara så frisk och sund som hon är idag! Barns förmåga att växa och utvecklas är verkligen enorm.

Det har varit till hjälp för oss att vi aldrig har tagit för givet att det skulle gå på räls. Tvärtom var vi från början inställda på att det skulle bli kämpigt. Istället har vi hela tiden blivit glatt överraskade över att så mycket har skett naturligt och gått så bra. Det vi märkte från allra första början är att kommunikationen med ett barn inte främst sker med ord, utan med gester, ögon- och kroppskontakt, ljud mm. Så vi har inte upplevt språket som något större bekymmer. Idag pratar hon allt längre meningar på svenska och sjunger svenska sånger och ramsor. Det som kanske är lite konstigt är att hon faktiskt aldrig har pratat sitt ursprungsspråk sedan hon kom till oss. Vi är idag otroligt glada för att vi faktiskt vågade följa våra hjärtan och ansökte om den lilla flickan med den bestämda blicken. Hon är en fantastisk liten människa som vi inte kan förstå oss vara utan. Säkert har vi haft tur också för det känns som vi passar väldigt bra ihop också, med humör och så. Vi drömmer nu om att adoptera ett syskon och den här gången har vi redan från början ansökt om medgivande på 0-3 år. Något som vi har lärt oss är att även lite ”större” barn på många sätt är väldigt små med stora behov av sina föräldrar.

Just det – armen! Ärligt talat glömde vi faktiskt titta på hennes arm när vi träffades första gången vid överlämnandet. Det var ett så stort och mäktigt ögonblick att vi inte hade en tanke på sånt. Det var först på hotellrummet som vi kom ihåg att hon hade besvär med armen. Det syntes lite grann. Dessutom märkte vi att hon hade ett sk ”trattbröst”, en mindre grop i bröstbenet, ungefär mitt emellan revbenen, oftast helt ofarligt. Trattbröstet hade vi läst om i läkarrapporten men inte fäst någon större vikt vid. Trattbröst är en åkomma som ofta syns mindre när man är äldre. När man är liten och dessutom lite undernärd, kan den synas mycket. Det gjorde den på vår lilla flicka. Så det tänkte vi nog mer på än armen. I vilket fall, så har den redan börjat synas mindre och inget vi tänker på idag.

HJÄLP/STÖD EFTER HEMKOMST

Kontakten med sjukvården har varit bra. Vi har varit hos ortoped/röntgen 2 gånger pga armen. Idag har vi en läkare som vi kommer att ha kontakt med ca 1 gång/år.

Vi har även varit hos logoped vid 2 tillfällen under första året. Har känts bra att få bekräftat att språkutvecklingen fungerar som den ska. Vi har också, på eget initiativ, varit 2 gånger hos barnhälsovårdspsykolog med stor erfarenhet av adoptivbarn, för att få tips och så. Det har inte funnits något egentligt akut behov, men det har känts bra, som en trygg kontakt ifall något skulle köra ihop sig. Vi har även varit med på en cirkel för nyligen hemkomna adoptivbarn och deras föräldrar, anordnad av Landstinget. Också bra i trygghetssynpunkt. I vår bekantskapskrets finns även en familj med äldre adoptivbarn. Det har gett oss en hel del att umgås med dem och kunna lyfta frågor och funderingar.